

Diplodok

Iz Wikipedije, proste enciklopedije

Diplodok (znanstveno ime ***Diplodocus***) je rod diplodokoidnih zavropodnih dinozavrov, katerih fosile je odkril že leta 1877 S. W. Williston. Ime samo je skoval Othniel Charles Marsh leta 1878, in je neolatinski pojem, ki izhaja iz stare grščine διπλόος (*diploos*) "dvojen" in δοκός (*dokos*) "steber".

Živel je na območju, ki je sedaj Severna Amerika ob koncu jure. *Diplodok* je eden najbolj pogostih dinozavrskih fosilov v zgornji Morrisonovi formaciji, v nizu nizkih morskih in aluvialnih sedimentov, ki so se naložili pred 150 do 147 milijoni let pr. n. št. Morrisonova formacija beleži okolje in čas, ko so dominirali gigantski zavropodi, kot so bili *Camarasaurus*, *Barosaurus*, *Apatosaurus* in *Brachiosaurus*.^[1]

Diplodok je eden izmed najbolj prepoznavnih dinozavrov, s klasično dinozavrsko obliko, dolgim vratom in repom in štirimi močnimi nogami. Veliko let je veljal za najdaljšega poznaneega dinozavra. Njegova enormna velikost je morda bila zastraševalna za predatorje, kot so bili *Allosaurus* in *Ceratosaurus*: njuni ostanki so bili najdeni v isti plasti, kar sugerira, da so živeli v isti dobi kot *diplodok*.

Maketa diplodoka iz Arboretuma (2010)

Eden najbolj znanih zavropodov, *Diplodok* je bila velika dolgovrata žival z dolgim, biču podobnim repom. Sprednje okončine so bile rahlo krajše kot zadnje, kar se je odražalo v vodoravni drži. Takšna dolgovrata, dolgorepa žival s štirimi močnimi nogami je bila primerjana z visečim mostom.^[2] V resnici je *Diplodok* najdaljši dinozaver, poznan iz kompletnega okostja.^[2] Delni ostanki *D. hallorum* so podaljšali ocenjeno dolžino, čeprav

Opis

Diplodok

Fosilni razpon: Pozna jura

Okostje *Diplodocusa carnegii* iz Museum für Naturkunde, na začasnem ogledu v Berlin Hauptbahnhof, ko so muzej leta 2007 prenavljali

Znanstvena klasifikacija

Kraljestvo: Animalia (živali)
 Deblo: Chordata (strunarji)
 Razred: Reptilia (plazilci)
 Nadred: Dinosauria (dinozavri)
 Red: Saurischia
 Podred: Sauropodomorpha
 Nižji red: Sauropoda
 Družina: Diplodocidae
 Rod: ***Diplodocus***
 Marsh, 1878

Vrste

- D. longus* Marsh, 1878 (tipska vrsta)
- D. carnegii* Hatcher, 1901
- D. hayi* Holland, 1924
- D. hallorum* (Gillette, 1991) Lucas et al., 2004

Sinonimi

ne za toliko, kot se je prvotno mislilo, ko je bil prvič opisan leta 1991. Odkritelj David Gillette je ocenil njegovo dolžino do 54 m, kar ga je naredilo najdaljšega dinosavra, ne upošteva tistih, katerih so ohranjeni samo borni ostanki, kot je *Amphicoelias*. Nekateri izračuni teže segajo celo do 113 ton, čeprav naj bi ta teža bila prevelika in naj bi dosegali le 50 ton.

▪ *Seismosaurus* Gillette, 1991

Opombe in reference

1. Christine C.E. & Peterson, F. (2004). "Reconstruction of the Upper Jurassic Morrison Formation extinct ecosystem—a synthesis". *Sedimentary Geology* **167**, 309–355

2. Lambert D. (1993) *The Ultimate Dinosaur Book* ISBN 0-86438-417-3

Zunanje povezave

- *Diplodocus* in the Dino Directory (<http://www.nhm.ac.uk/jdsml/nature-online/dino-directory/detail.dsml?Genus=Diplodocus>)
- Museo Nacional de Ciencias Naturales, Madrid (<http://www.mncn.csic.es/home800.php>)
- *Diplodocus* Marsh, by J.B. Hatcher 1901 (<http://www.antiquerebooks.net/readpage.html>) - Its Osteology, Taxonomy, and Probable Habits, with a Restoration of the Skeleton. *Memoirs of the Carnegie Museum*, Volume 1, Number 1, 1901. Full text, Free to read.
- Carnegie Museum of Natural History - History (<http://www.carnegiemnh.org/vp/history.html>)
- Skeletal restorations of diplodocids (<http://skeletaldrawing.com/sauropods/sauropods.htm>) including *D. carnegii*, *D. longus*, and *D. hallorum*, from Scott Hartman's Skeletal Drawing website.
- Chapter 5: The Amphibious Dinosaurs - Brontosaurus, Diplodocusw, Etc. Sub-Order Opisthocœlia (Cetiosauria or Sauropoda (<http://www.ageofdinosaur.com/ch05.htm>) by W. D. Matthew, who is credited amongst other accomplishments as authorship of the family Dromaeosauridae, and former Curator of Vertebrate Paleontology at the American Museum of Natural History in New York; Originally published in 1915

Wikimedijina zbirka ponuja več predstavnostnega gradiva o temi: ***Diplodocus***

Wikivoyage vsebujejo še več podatkov o temi: ***Diplodocus***

Ta članek o ***dinozavrih*** je *škrbina*. Pomagaj Wikipediji in ga **razširi**.

Vzpostavljeno iz »<https://sl.wikipedia.org/w/index.php?title=Diplodok&oldid=5347155>«

Čas zadnje spremembe strani: 16:24, 11. julij 2020.

Besedilo se sme prosto uporabljati v skladu z dovoljenjem Creative Commons Priznanje avtorstva-Deljenje pod enakimi pogoji 3.0; uveljavljajo se lahko dodatni pogoji. Za podrobnosti glej [Pogoje uporabe](#). Wikipedia® je tržna znamka neprofitne organizacije [Wikimedia Foundation Inc.](#)